

KARTA TECHNICZNA MAPA HISTORII /THE STORY MAP

CO TO TAKIEGO?

MAPA HISTORII i to narzędzie narracyjne, które czerpie inspirację bezpośrednio z map i wykresów z przeszłości, które były prawdziwymi arcydziełami sztuki. Rysunki na mapach przedstawiały nie tylko kształt terytoriów (geograficznych i orograficznych), ale także prawdziwe lub domniemane historie, które się z nimi wiązały. Podobnie **MAPA HISTORII** odtwarza miejsca i przestrzenie opisane w opowieści.

Jeśli pomyślimy o pierwszych mapach, były one w istocie przedstawieniem, a raczej graficznym opisem podróży – przygody niezbędnej do narysowania i opowiedzenia tego terytorium. Mężczyźni i kobiety odbywali długie i niebezpieczne podróże, aby móc tworzyć mapy, które inni po nich mogliby wykorzystać do orientacji.

Dlatego zadaniem **MAPY HISTORII** jest właśnie pomoc dzieciom w „orientowaniu się” i śledzeniu poszczególnych etapów opowieści.

Narzędzie to faktycznie przedstawia miejsca i otoczenie, a także postacie, ułożone w porządku czasowym i opowiada historię wizualnie, w prawdziwej syntezie graficznej, która umożliwia dzieciom orientację.

Jedną z trudności, z jakimi spotykają się dzieci w ogóle, a szczególnie dzieci z SLD, jest właśnie to, że nie potrafią nadać wydarzeniom logicznego i chronologicznego porządku.

W tym celu mapa jest prawdziwym wsparciem.

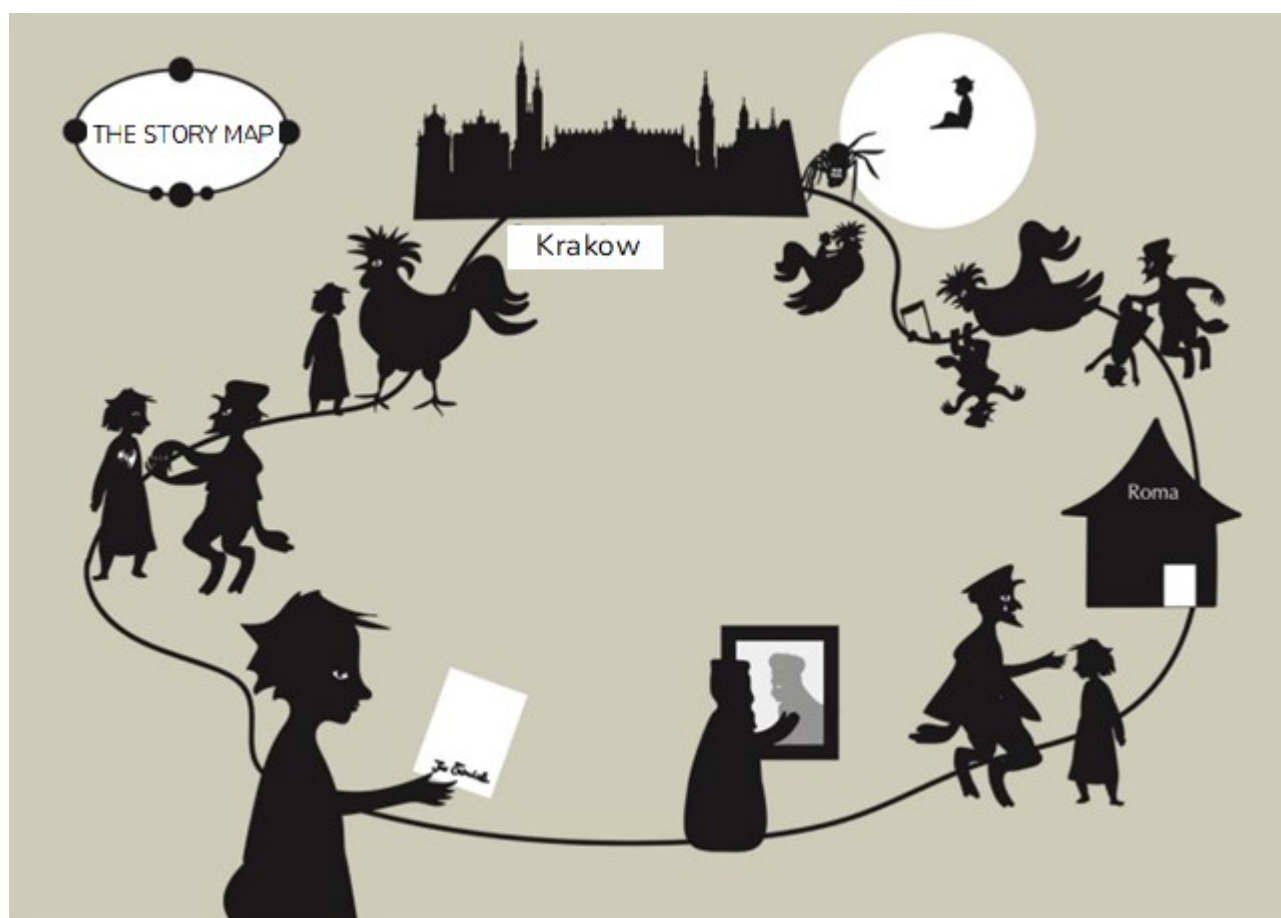
Projekt **STORIAS** jest współfinansowany z unijnego programu ERASMUS+. Jego treść odzwierciedla poglądy autorów i Europejczyków Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w nich informacji.

(Kod projektu: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).

JAK JEJ UŻYWAĆ

Mapa sprawdza się zarówno jako cenne wizualne narzędzie wspomagające narrację nauczyciela, który może z niej korzystać na przykład podczas czytania, zatrzymując się i wskazując różne etapy/sceny w trakcie opowiadania, jak i może służyć jako podstawa z których nauczyciel może opowiadać ustnie na podstawie przedstawionych obrazów.

MAPA HISTORII "Najpotężniejszy czarodziej"

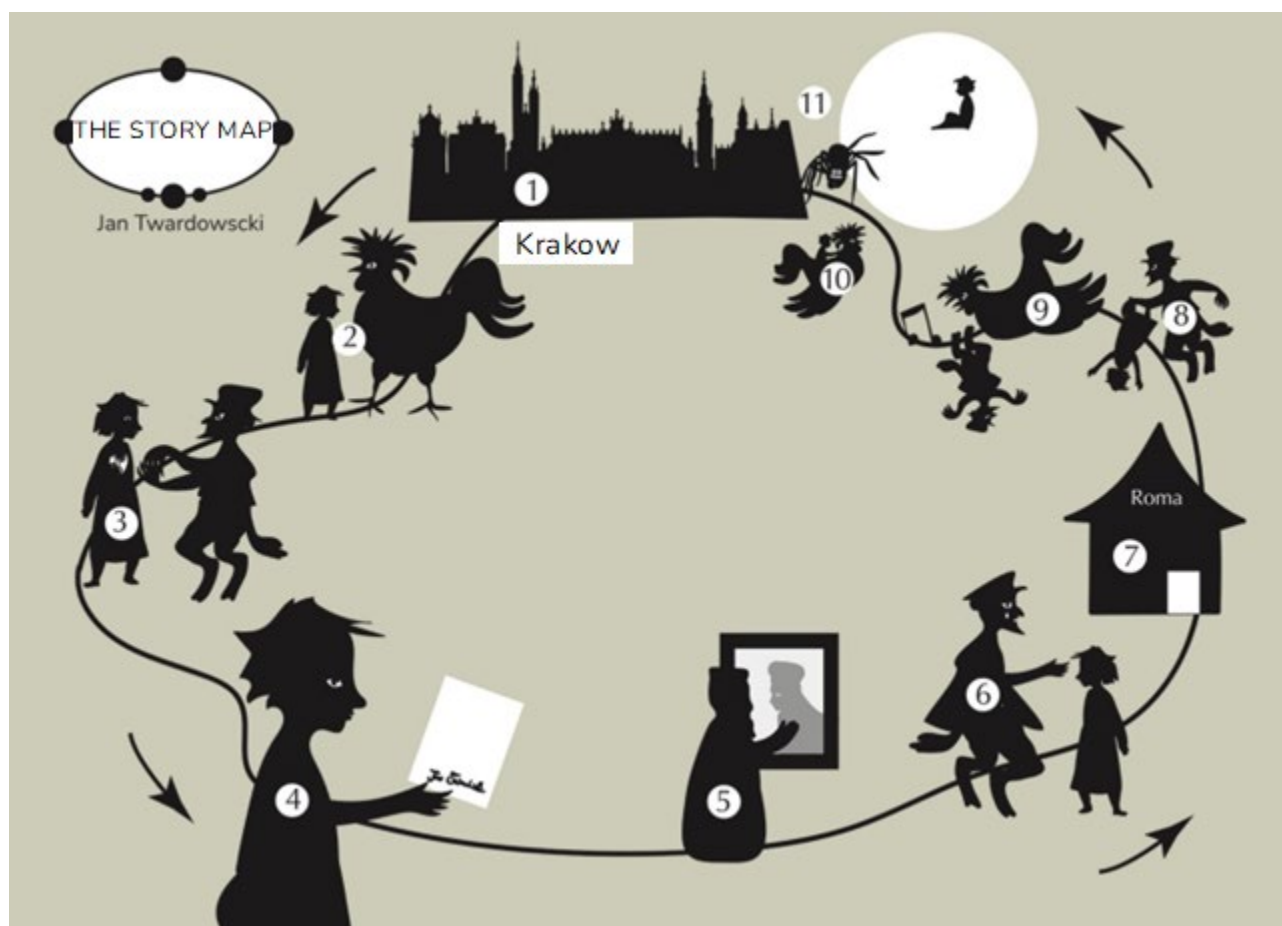
Narzędzie to będzie szczególnie przydatne, gdy nauczyciel poprosi dzieci o opowiedzenie swojej historii. Korzystając z tego narzędzia, mogą łatwo zapamiętać i bez trudności kontynuować swoją narrację.

Fakt, że wszystkie najważniejsze momenty są przedstawione w kolejności chronologicznej, zapewnia dzieciom prawidłowe postępowanie w przedstawianiu.

Nauczyciel powinien pokazać dzieciom, jak korzystać z mapy.

Ze względu na niewielki format (dwie kartki A4 obok siebie) zalecamy naklejenie ich na kartkę A3, aby zapewnić większą spójność i zapobiec rozdzielaniu się kartek podczas narracji.

Po ułożeniu mapy na stole nauczyciel może poprosić dzieci, aby stanęły w półkolu, pozostawiając mapę wystawioną w ich kierunku. Nauczyciel może też przykleić go na ścianie i pozwolić dzieciom stać wystarczająco blisko, aby go zobaczyć. Następnie

nauczyciel może rozpocząć narrację, identyfikując i wskazując każdą scenę w miarę jej trwania.

Na przykład:

„W mieście Krakowie (pkt 1) mieszkał młody magik Jan ze swoim kogutem (pkt 2). Czując, że jego moc nie wystarczy, zwrócił się do diabła (pkt 3). Diabeł zaproponował pakt, który Jan podpisał poprzez zaprzecie swojej duszy (pkt 4), Jan stał się bardzo potężny, a także spełnił marzenie króla o ponownym objęciu swojej zmarłej żony (pkt 5) itd.”

Wzbogacanie każdego punktu szczegółami i informacjami, a następnie zapraszanie dzieci, aby zrobiły to samo. Tak naprawdę mapa jest prawdziwym podsumowaniem wizualnym, które może dostarczyć punktów odniesienia, jest wsparciem pamięci i chronologicznej rekonstrukcji wydarzeń.

Z tego punktu widzenia jest to narzędzie niezwykle przydatne, choć nieco sztywne, gdyż nie pozwala na większe zmiany w narracji.

Podobnie jak w przypadku innych narzędzi narracyjnych, nauczyciel musi przyjąć rolę mówcy i gawędziarza, odpowiednio wykorzystując mowę ciała i intonację głosu, aby towarzyszyć najważniejszym momentom opowieści, podkreślając następstwo wydarzeń z wyczuciem i uczestnictwem. Obrazy mapy w połączeniu z głosem i słowami wciągną dzieci w historię, pozwalając każdemu zrozumieć rozwój i poczuć się zaangażowanym.

Kiedy nauczyciel zakończy narrację, może nastąpić krótkie podsumowanie, aby upewnić się, że wszyscy uczniowie naprawdę zrozumieli i być może odpowiedzieć na ich wątpliwości lub ciekawość, po czym nauczyciel może ich zapytać: „Czy chciałbyś spróbować zająć moje miejsce i sam opowiedzieć tę historię, korzystając z mapy?”

Nauczyciel tworzy małe grupy liczące od dwóch do czterech dzieci, rozdaje każdej grupie mapę i zaprasza dzieci do „zabawy”. Dzieci mogą opowiadać historię pojedynczo lub podzielić ją na tyle części, ile jest dzieci w każdej grupie, opowiadając historię na przemian i pomagając sobie nawzajem w chwilach zaniku pamięci.

INSTRUKCJE TECHNICZNE UŻYTKOWANIA

Po wydrukowaniu dwóch części składających się na mapę (najlepiej na papierze o gramaturze co najmniej 200 g, co zapewni dzieciom dłuższe i lepsze użytkowanie), wystarczy przykleić taśmę samoprzylepną z tyłu. Alternatywnie, jeśli nie ma możliwości wydruku na odpowiedniej gramaturze, zalecamy umieszczenie dwóch arkuszy papieru o gramaturze 90 g, na którym drukowałeś, na tekturze A3 lub A3+ o wyższej gramaturze, która będzie stanowić podkład dla mapy.

WAESZTAT: JAK STWORZYĆ WŁASNĄ WERSJĘ MAPY

Nauczyciel może również używać tego narzędzia narracyjnego do innych opowiadań, a nawet do innych przedmiotów, takich jak historia. Po wybraniu tekstu nauczyciel będzie musiał zidentyfikować najważniejsze punkty i narysować je, a następnie ułożyć je w porządku chronologicznym, który umożliwi narrację w klasie. Jednakże narzędzie to nadaje się również jako warsztat w klasie.

Nauczyciel, rozpoznawszy najważniejsze punkty nowej historii, rozda scenki każdemu dziecku i poprosi je o ich narysowanie. W takim przypadku konieczne będzie wówczas wklejenie poszczególnych prac na bardzo dużą kartkę papieru. Po utworzeniu mapy rozpocznie się opowiadanie historii.

KORZYŚCI DLA UCZNIÓW Z SPECYFICZNYMI ZABURZENIAMI UCZENIA SIĘ

Mapy opowieści nie tylko przedstawiają scenerię i postacie w opowieści, ale także porządkują te elementy w porządku czasowym. Biorąc pod uwagę, że dzieci z zaburzeniami uczenia się bardzo często mają trudności z ustaleniem logicznego i chronologicznego porządku wydarzeń w opowieści, narzędzie to pomaga czytelnikom zorientować się w świecie wyczarowanym w tej opowieści.

Możliwość lepszego zidentyfikowania porządku chronologicznego, w jakim pojawiają się elementy opowieści, pomaga również tym dzieciom w umiejętnościach planowania pisania. W związku z tym badanie wykazało, że umiejętność odwzorowania kompozycji opowieści pozytywnie wpływa na liczbę elementów opowieści, które uczniowie mogą zapamiętać. Dlatego też mapy opowieści pełnią także rolę schematu – szkieletu opowieści, który pomaga organizować i interpretować informacje. Jest to szczególnie korzystne dla uczniów z SLD, którzy mają trudności z odzyskiwaniem pamięci. W związku z tym mapa opowieści zapewnia uczniom widok z lotu ptaka na strukturę opowieści i relacje między elementami opowieści. W ten sposób, korzystając z mapy opowieści, uczniowie nie tylko otrzymują wsparcie w zapamiętywaniu tego, co wydarzyło się w danej historii, ale są także w stanie uświadomić sobie, w jaki sposób sceneria, wydarzenia i postacie są ze sobą powiązane.

Potencjał wykorzystania Mapy Historii do wspierania uczniów można również dostrzec w możliwości personalizacji Mapy Historii zgodnie z potrzebami uczniów. Najbardziej podstawowe mapy fabuły nie muszą zawierać więcej niż początek, środek i koniec historii, jednak bardziej zaawansowane mapy można wzbogacić, aby skupić się na szczegółach fabuły lub cechach postaci. Innym przykładem wykorzystania mapy historii do wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami jest zastosowanie jej w różnych częściach lekcji. Mapy

historii można skutecznie wykorzystać przed przeczytaniem tekstu, aby wydobyć wcześniejszą wiedzę, podczas czytania, aby poprowadzić uczniów i pomóc im zapamiętać ważne, a nawet po przeczytaniu tekstu, aby przejrzeć informacje z historii. Niezależnie od tego, w jaki sposób z nich skorzystasz, mapy opowieści stanowią przykład „strategii rusztowania” – uczniowie stosują je w takim stopniu, w jakim ich potrzebują, a gdy uda im się przyswoić zawarte w nich informacje, nie muszą na nich polegać zrozumieć tę historię. Wreszcie mapy historii są również korzystne w poprawianiu płynności pisania uczniów z SLD. Wykorzystując wydarzenia na mapach jako wskazówki, uczniowie ci potrafią pisać pełniejsze historie, zawierające więcej elementów. Jeśli jednak Twój uczniowie potrzebują dodatkowego wsparcia w doskonaleniu wiedzy na temat kluczowych słów opowieści, wówczas mapy opowieści powinny być używane w połączeniu z innym pomocnym narzędziem narracyjnym – kartami opowieści.